

Praktijknetwerk Natuurlijk Afkalven

Bijeenkomst Plan van Aanpak Verbeterd Roodbont, Belgisch Witblauw en LTO

Karen Eilers

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa investeert in zijn platteland

Vanavond

19.30 Welkom door *Leon Moonen*

20.00 Intro praktijknetwerk, stand van zaken *Karen Eilers*

20.15 Plan van aanpak Verbeterd Roodbont *Johan van der Ven*

20.35 Plan van aanpak Belgisch Witblauw *Jan van de Wiel*

20.55 Pauze

21.15 Discussie rondom plan van aanpak

22.00 Afsluiting

Het praktijknetwerk

_ Groep boeren die verandering en/of innovatie willen

_ Subsidie van ministerie van EZ

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: Europa
investeert in zijn platteland

_ Het ingediende voorstel is goedgekeurd

_ Doel van het praktijknetwerk is draagvlak creëren voor natuurlijk afkalven

_ Uitvoering:

_ Negen bijeenkomsten

_ Regiogesprekken

_ Dierenartsen en afnemers (slagers) betrekken

_ Filmpje

_ Medewerking diverse experts en organisaties

Recente historie

- 2006 - 2013 Project Natuurlijke Luxe
- 2011 - 2013 Wetenschapswinkelpr. Keizersneden bij vleesvee
- Maart 2013 Praktijknetwerk Natuurlijk Afkalven ingediend
- Juni 2013 **Ophef over de brief van staatssecretaris Dijkma**
- Augustus 2013 **Goedkeuring Praktijknetwerk Natuurlijk Afkalven**
- Oktober 2013 **Brief staatssecretaris Dijkma Tweede Kamer**

Wettelijk kader: AMvB

“Het ingrepenbesluit dieren” 2001

- _ Definitie van een ingreep: *lichamelijke ingreep bij een dier waarbij een deel of delen van het lichaam wordt of worden verwijderd of beschadigd*
- _ 1992 de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren
  - _ Verboden in 1996: Couperen van oren bij boxers
  - _ Verboden in 2001: Couperen van staarten bij trekpaarden
  - _ Voorbeelden die ter discussie staan: snavelkappen, leewieken, neusring bij fokstieren
- _ **NIET TER DISCUSSIE:** keizersnede als *noodingreep*
- _ **WEL TER DISCUSSIE:** routinematige keizersnede

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

Datum 4 oktober 2013
Betreft Beleidsbrief Dierenwelzijn

Directoraat-generaal Agro
Directie Dierlijke Agroketens en
Dierenwelzijn

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 73
2594 AC Den Haag

Postadres
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag

Overheidsidentificatienr
00000001003214369000

T 070 379 8911 (algemeen)
www.rijksoverheid.nl/ez

Ons kenmerk
DGA-DAD / 13152601

Vleesvee

Bij twee vleesveerassen, **Verbeterd Rood Bont en Belgisch Wit Blauw, kan 85 tot 90% van de dieren niet meer natuurlijk afkalven en is een keizersnede noodzakelijk.**

Door fokkerij is het bekken van de moeder verhoudingsgewijs te klein geworden voor het kalf. Bij de overige vleesveerassen (ongeveer 85% van de totale

vleesveestapel) speelt dit vrijwel niet. Met een keizersnede worden geboortecomPLICATIES voorkomen, maar kan er sprake zijn van napijn en eventuele complicaties zoals ontstekingen, verklevingen en vergroeiingen.

Op dit moment is de ingreep vanuit het welzijn van koe en kalf noodzakelijk. **Mijn standpunt is dat runderen natuurlijk moeten kunnen afkalven. Ik ben hierover in gesprek met de stamboeken van de twee betreffende vleesveerassen en LTO.** Zij begrijpen de ethische discussie over het toepassen van een routinematige keizersnede en zullen verder invulling geven aan de duurzame werkwijze van de vleesveesector (o.a. duurzame stalsystemen, weidegang en laag antibioticagebruik) door **in januari 2014 te komen met een plan van aanpak om het routinematig toepassen van een keizersnede terug te dringen.** Zij zoeken daarbij de samenwerking met partijen uit de keten en maatschappelijke organisaties. Indien het plan voldoende perspectiefvol is wil ik afspreken **dat met deze twee rassen gefokt mag worden indien men aangesloten is bij een fokprogramma dat toewerkt naar een (snelle) toename van het aantal natuurlijke geboorten.** Fokprogramma's en aangeslotenen moeten erkend worden en daartoe zal ik het Besluit houders van dieren wijzigen. In **2018 volgt een evaluatie. Indien nodig overweeg ik bij onvoldoende voortgang alsnog over te gaan tot een fokverbod.**

GEWIJZIGDE MOTIE VAN HET LID LODDERS TER VERVANGING VAN DIE GEDRUKT ONDER NR. 663

Aangenomen op 10 december 2013

De Kamer, gehoord de beraadslaging, constaterende dat de regering voornemens is om op korte termijn maatregelen te nemen om de ingrepen in de veehouderij te verminderen, zoals het verbod op keizersnedes bij vleesrassen en het stoppen van couperen van staarten in de varkenssector; overwegende dat het te snel invoeren van een verbod op ingrepen in de veehouderij grote risico's heeft voor dierenwelzijn en dat dit kan leiden tot grote economische schade; overwegende dat sectoren zelf reeds ook de handschoen hebben opgepakt en plannen hebben gemaakt om ingrepen op een verantwoorde manier uit te faseren; verzoekt de regering, de voortgang van de maatregelen om te komen tot het verantwoord stoppen van ingrepen in de veehouderij te evalueren en de uitkomst hiervan mee te laten wegen bij het definitief invoeren van deze maatregelen, en gaat over tot de orde van de dag. (VVD, Lodders)

Wat betekent deze brief van Sharon Dijksma?

1. De twee stamboeken presenteren in januari 2014 een plan van aanpak om het hoe ze routinematig toepassen van keizersnede gaan terugdringen.
2. Als het plan perspectiefvol is (duidelijk werkt naar het verhogen aantal natuurlijke geboortes) dan mag men fokken als je aangesloten bent bij een **fokprogramma** dat toewerkt naar **meer natuurlijke geboortes**.
3. In 2018 vindt er een evaluatie moment plaats. Bij onvoldoende voortgang zal de staatssecretaris een **fokverbod** in gang zetten.

Bekkens meten

Rice Pelvimeter

Bekkens meten

- _ Bekkenhoogte en bekkenbreedte meten van vrouwelijke en mannelijke dieren
- _ Deze bekkenmaten geven inzicht in mogelijkheid tot natuurlijk afkalven
- _ Deze bekkenmaten kunnen gebruikt worden voor de fokwaarde berekening

Nabije Toekomst

Vanavond Uitleg plan van aanpak

Begin feb. 2014 Stamboeken & LTO schrijven plan van aanpak

Vragen?

Voor meer informatie kijk op onze websites:

- <http://natuurlijkafkalven.nl/>
- <http://www.verantwoordeveehouderij.nl/>